

DE FOUT DER ALGEMEENE VERGADERING EN DE TAAK
ONZER MAATSCHAPPIJ.

In de eerste plaats wil ik trachten den ongunstigen indruk weg te nemen, dien VAN DER NAGEL (n^o. van 21 Augustus) schijnt gekregen te hebben, van mijn opmerking (14 Augustus), dat de mededeeling van SCHREVE in de Woensdagvergadering te Arnhem hem „(en vele anderen?)” plotseling tot beter inzicht had gebracht in zake de benoeming van een volledigen secretaris. Ik schreef dit naar aanleiding van de opmerking van SIKKEL (7 Augustus), dat ik Woensdag niet aanwezig was geweest en dus geen volledigen indruk van de beraadslagingen had kunnen krijgen; daaruit moest ik toch wel afleiden, dat aan hetgeen dien Woensdag was gebeurd, bijzondere waarde werd toegekend en toen zich nu aan die opmerking van SIKKEL aansloot de mededeeling van VAN DER NAGEL omtrent de door hem uitgelokte verklaring van SCHREVE, meende ik tot de slotsom te moeten komen, die ik in de gemaakte opmerking weergaf, en ik moet VAN DER NAGEL verzoeken mijn verzekering aan te nemen, dat het vraagteken, waaraan hij zich in het bijzonder stootte, eerlijk niet anders bedoelde te zijn dan — een vraagteken — d. w. z. de uitdrukking van onzekerheid; ik wist niet, of al dan niet velen door de mededeeling van SCHREVE overtuigd waren.

Maar het verwondert mij, dat niemand mij een verwijt gemaakt heeft van mijn weigering om in deze zaak de leiding te volgen van „de menschen die het weten kunnen.” Inderdaad toch zou men van ons kunnen eischen, dat wij dit wel deden, *als het alleen een vraag was van weten*. Maar het is hier niet alleen een vraag van weten; het geldt ook een kwestie van opvatting, — opvatting van de taak der Maatschappij en van de wijze van werken, want beide zijn van invloed bij de beoordeeling der hoofdbestuursvoorstellen.

Omtrent de taak der Maatschappij nu aanvaard ik (en aanvaarden naar ik meen velen met mij) niet de denkbeelden, die voornamelijk door SIKKEL worden gepropageerd. Bij die welsprekende betoogen en wijde perspectieven van een optreden onzer Maatschappij leidend en adviseerend zoo ongeveer ten opzichte van alles waar maar een geneeskundige zijde aan is te ontdekken, hoor ik de oude waarschuwing „*du sublime au ridicule il n'y a qu'un pas.*” Dit is niet een kwestie van gebrek aan idealen, zooals SIKKEL het in zijn openingsrede uitdrukte, maar een kwestie van matiging tegenover zelfoverschatting, ten opzichte van eigen geschiktheid. Laat mij de mogelijkheid onderstellen, dat wij verkeerd zien, dat over tien jaar ieder zal zeggen, dat SIKKEL gelijk had en hij zelf het recht zal hebben ons te verwijten, dat wij niet naar hem geluisterd hebben, — op het oogenblik zijn er velen in de Maatschappij, die niet mee willen gaan in de richting van die grootsche plannen en die ook daarom de voorstellen van het hoofdbestuur niet willen steunen.

En daarnaast de wijze van werken. Hoe eerlijk gemeend ook de woorden van hulde geweest zijn op deze achtereenvolgende vergaderingen aan het adres van SCHREVE gesproken, daartegenover hoort men eveneens jaren lang door velen de overtuiging uitspreken, dat de inrichting en werkwijze van ons bureau noodeloos omslachtig (en kostbaar) zijn. Een oud-hoofdbestuurslid zeide eens: „Het is heel goed, dat men de puntjes op de *i*'s zet, maar SCHREVE wil op iedere *i* twee puntjes hebben”. Ik meen, dat deze dingen niet langer enkel in particulier gesprek gezegd mogen worden.

Een deel der Maatschappij wil niet dat wijsche programma, het wil daarom niet dat breed opgezette bureau; het meent, dat de taak van het hoofdbestuur bij behoorlijke beperking, bij behoorlijke decentralisatie en bij een doelmatige werkwijze onder leiding van een volledigen secretaris, kan worden vervuld zonder dezen grootschen opzet; het wil althans tot uitvoering van die plannen zijn toestemming niet geven, voordat een ernstige proef in dien zin genomen is.

's-Gravenhage, 6 September 1920.

D. SNOECK HENKEMANS.